

HAMMERFEST KOMMUNE KONTROLLUTVALGET

Møte nr. 3/2020
24. juni 2020

Arkivkode
4/1 02
Journalnr.
2020/12064-5

S A K S F R E M L E G G

SAK 18/2020

BREV FRA VEFIK IKS VEDRØRENDE REDUKSJON I LEVERANSER AV FORVALTNINGSREVISJON PLANPERIODEN 2017-2020

Saksbehandler: Kate M. Larsen og Jan Henning Fosshaug

Dokumenter (Vedlegg):

- ✓ Brev fra Vefik IKS datert 15.04.20
- ✓ Sekretariatets faktanotat/vedleggsinformasjon i saken

Utrykte vedlegg i saksfremlegget:

- ✓ Kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (senere endret med ikrafttredelse ved kommunestyrets konstituering 2019)
- ✓ Ny kommunelov med forskrift om kontrollutvalg og revisjon (trådt i kraft fra kommunestyrets konstituering 2019)

Bakgrunn:

Vefik IKS har i brev av 15.04.20 til kontrollutvalget i Hammerfest kommune meddelt at det er urealistisk for selskapet å levere gjenstående forvaltningsrevisjoner i planperioden 2017-2020. I brevet vises det til «gamle» Hammerfest kommunes plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020:

«Det vil være realistisk å gjennomføre fem forvaltningsrevisjoner i løpet planperioden 2017 - 2020. I tidsperioden 2017 og til dags dato er det levert tre rapporter. Av de tre rapportene som er levert tilhører to av rapportene forrige planperiode (2013-2016)».

Begrunnelse:

Med begrunnelse i de økonomiske rammer som er gitt fra eierkommunene vil det ikke være realistisk å få levert:

- ✓ Rutiner for byggeprosjekter
- ✓ Rutiner for avvik og varsling

Kontrollutvalgets leder har etter dette bedt sekretariatet lage saksutredning med grunnlag i brevet fra Vefik IKS og status i leveransesituasjonen generelt hva gjelder forvaltningsrevisjoner for

tidligere Kvalsund og Hammerfest kommuner, som nå er sammenslått og videreført i nye Hammerfest kommune. Saken legges frem for kontrollutvalget i førstkommende møte.

Saksopplysninger:

Formelle rammer:

Forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres fastsettes av kommunestyret i plan for forvaltningsrevisjon for den enkelte planperiode etter innstilling fra kontrollutvalget. Planen er ut fra prioriteringer etter risiko- og vesentlighetsvurderinger, og angir antall forvaltningsrevisjoner i prioritert rekkefølge etter hvilke områder som skal underlegges revisjon.

Når det gjelder planens volum praktiseres det en fordeling kommunene imellom i forhold til antall andeler i selskapet Vefik IKS. For Hammerfest og Kvalsunds vedkommende har det fra selskapets side vært lagt til grunn henholdsvis fem og fire forvaltningsrevisjoner per fireårige planperiode. Dette ivaretar det forskriftsmessige minstekrav om *årlig forvaltningsrevisjon*.

Kontrollutvalget har et lovpålagt påseansvar med at revisjonstjenestene blir ivaretatt forsvarlig og i tråd med kommunestyrets rammer gitt i planvedtak.

Kontrollutvalget har i tillegg et selvstendig, lovpålagt ansvar for å utarbeide forslag med innstilling til kommunestyret på de revisjoner som prioriteres inn i plan for forvaltningsrevisjon. Utvalget har også ansvar for å utarbeide årlige budsjettforslag overfor kommunestyret for kontrollarbeidet, inklusive kjøp av revisjonstjenester.

Oversikt over planer og revisjonshonorarer «gamle» Hammerfest kommune

Hammerfest kommunestyre vedtok den 15. desember 2016 (sak 140/16) Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020 i tråd med krav i kommunelov og kontrollutvalgfskrift.

Status per dato på gjennomføring av kommunestyrets vedtatte planer for henholdsvis 2013-2016 og 2017-2020 fremgår av tabellene nedenfor:

PLAN FORVALTNINGSREVISJON 2013-2016	Oppstarts vedtak i KO:	Prosjektrapport saksnr./dato KO:
1. Hammerfest — Eiendom KF (Utgått)	16/13-30.05.13 Oppstartsvedtak ----- 21/15-19.11.15 Oppstartsvedtak opphevet. ----- Prosjektet tatt ut av planen: 28/15-19.11.15	
<u>NYTT PROSJEKT:</u>	<u>Oppstart nytt prosjekt:</u>	KO:
1. Offentlige anskaffelser	19/16-05.10.16	18/17- 06.09.17
2. Forvaltning av startlån	17/13-30.05.13	KO:17/14- 30.09.14
3. Sykefravær – IA avtalen	08/14-20.05.14	KO: 14/15-19.05.15
4. Dokumenthåndtering, journalføring og offentlighet	13/15-19.05.15	KO: 16/16-05.10.16
5. Samhandlingsreformen	23/15-19.11.15	KO: 05/18-04.06.18

PLAN FORVALTNINGSREVISJON 2017-2020	Oppstarts vedtak i KO:	Prosjektrapport saksnr./dato KO:
1. Mobbing i grunnskolen	04/17-30.05.17	Ikke levert
2. Saksbehandling ved tildeling av institusjonsplass-/System og faglig forsvarlige tjenester	14/18-17.10.18	Rapport mottatt 6.12.19 KO: 4/20-21.01.20, rapport sendt i retur av KO Endelig rapport: KO: 17/20- 24.06.20
3. Forvaltning av næringsfond	13/18-17.10.18	Ikke levert
4. Rutiner i byggeprosjekter	Ikke startet	
5. Rutiner for avvik og varsler	Ikke startet	
Rest fra Kvalsund: Plan og Byggesaksbehandling Prosjektet overført til nye Hammerfest kommune og tas der med som tilleggsprosjekt jfr. vedtak i KO-sak 12/19 - 09.05.19 (KO Kvalsund)	pr. dato ikke behandlet oppstart i kontrollutvalget for nye Hammerfest kommune	

Som det fremgår av oversikten ovenfor så gjenstår leveranse av fire forvaltningsrevisjoner, derav er to vedtatt oppstartet. De to sistnevnte vil være urealistisk å gjennomføre i planperioden. Ved et eventuelt bortfall av de siste to forvaltningsrevisjonene vil forskriftsmessig minstekrav om årlige forvaltningsrevisjoner i gjennomsnitt ikke være oppfylt. Gjennomsnittlig leveringstid etter oppstartsdato pr. leverte rapport utgjør om lag 18 måneder begge planperiodene sett under ett.

I tabellen nedenfor framgår Hammerfest kommunes årlige budsjetterte revisjonshonorar til Vefik IKS i perioden 2010 – 2020.

Budsjettert revisjonshonorar til Vefik IKS i perioden 2010-2020				
År	Honorar	Økning/reduksjon i kr	Økning/reduksjon i prosent	Kommunal deflator
2010	1 113 300	11 000	3,90	3,4
2011	1 181 100	67 800	6,09	3,9
2012	1 222 000	40 900	3,46	3,4
2013	1 257 300	35 300	2,89	3,9
2014	1 314 700	57 400	4,57	3,1
2015	1 422 200	107 500	8,18	2,4
2016	1 468 800	46 600	3,28	2,6
2017	1 600 800	132 000	8,99	2,4
2018	1 609 000	8 200	0,51	3,1
2019	1 697 300	88 300	5,49	3,0
2020	1 890 237	192 937	11,37	3,1

Oversikt over planer og revisjonshonorarer Kvalsund kommune

Kvalsund kommunestyre vedtok den 10. november 2016 (sak 62/16) Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020 i tråd med krav i kommunelov og kontrollutvalgskrift. Kontrollutvalget har deretter i sak 17/18 vedtatt endringer i prioritert rekkefølge, samt overført ett prosjekt som sto i restanse fra tidligere planperiode.

Status per dato på gjennomføring av kommunestyrets vedtatte planer for henholdsvis 2013-2016 og 2017-2020 fremgår av tabellene nedenfor:

PLAN FORVALTNINGSREVISJON 2013-2016	Oppstarts vedtak i KO:	Prosjektrapport saksnr./dato KO:
1. Dokumenthåndtering, Journalføring og Offentlighet	10/14-24.09.14	07/2015-møte 1/15
2. Spesialundervisning	06/15-13.05.15	03/2016-møte 1/16
3. Kommunens nærings- og utviklingsarbeid	16/16-18.10.16	14/2018-møte 3/18
4. Plan og Byggesaksbehandling	Prosjektet overføres til nye Hammerfest kommune og tas der med som tilleggsprosjekt jfr. vedtak i KO-sak 12/19 - 09.05.19	

PLAN FORVALTNINGSREVISJON 2017-2020	Oppstarts vedtak i KO:	Prosjektrapport saksnr./dato KO:
1. Sosialtjenesten og NAV	03/18-20.02.18	02/19- 14.03.19
2. Mobbing i grunnskolen	10/19-09.05.19	
3. Forvaltning av startlån	09/19-09.05.19	
4. Sykefravær	Ikke startet	
5. Plan og Byggesaksbehandling Prosjektet overføres til nye Hammerfest kommune som erstatning for ikke levert prosjekt og tas der med som tilleggsprosjekt jfr. vedtak i KO-sak 12/19 - 09.05.19	Ikke startet	

Som det fremgår av oversikten ovenfor så gjenstår leveranse av fire forvaltningsrevisjoner for planperioden 2017-2020, derav er to vedtatt oppstartet i mai 2019. De to siste forvaltningsrevisjonene er ikke vedtatt oppstartet før kommunesammenslåingen. Den ene av disse, *Plan og Byggesaksbehandling*, er et tilleggsprosjekt etter restanse fra forrige planperiode. Kontrollutvalget i Kvalsund kommune har i sak 12/19 vedtatt at denne forvaltningsrevisjonen overføres til nye Hammerfest kommune som tilleggsprosjekt.

Gjennomsnittlig leveringstid etter oppstartsdato pr. leverte rapport utgjør i perioden frem til 2015/2016 om lag 4 måneder. Etter dette har leveringstiden endret seg betydelig i negativ retning, og tilsvarende leveringstid har økt til gjennomsnittlig 18 måneder pr. leverte rapport. I tillegg er to forvaltningsrevisjoner, begge med oppstartsvedtak den 9. mai 2019 ikke levert pr. dato.

I tabellen nedenfor framgår Kvalsund kommunes årlige budsjetterte revisjonshonorar til Vefik IKS i perioden 2010 – 2019. Budsjett for 2020 inngår i budsjett for nye Hammerfest kommune.

Budsjetterte revisjonshonorar til Vefik IKS i perioden 2010-2020				
År	Honorar	Økning/reduksjon i kr	Økning/reduksjon i prosent	Kommunal deflator
2010	361 700	11 000	3,1	3,9
2011	376 400	14 700	4,1	3,4
2012	384 000	7 600	2,0	3,9
2013	396 100	12 100	3,2	3,1
2014	414 700	18 600	4,7	2,4
2015	436 100	21 400	5,2	2,6
2016	455 700	19 600	4,5	2,4
2017	470 000	14 300	3,1	3,1
2018	517 400	47 400	10,1	3,0
2019	536 800	19 400	3,7	3,1

Tabellen viser at kommunens budsjetterte betalinger til selskapet med unntak av årene 2010 og 2012 er høyere enn kommunedeflator.

Vurderinger:

Manglende leveranser av forvaltningsrevisjoner har medført at kontrollutvalget i Kvalsund kommune og Hammerfest kommune ikke har kunnet ivareta sine pålagte forpliktelser overfor respektive kommunestyre på en tilfredsstillende måte hva gjelder gjennomføring av vedtatt plan. Sekretariatet legger til grunn at de gjenstående forvaltningsrevisjoner fra begge de to tidligere kommunene videreføres/samordnes i nye Hammerfest kommune.

Det legges videre til grunn at kommunestyret i nye Hammerfest ved dets kontrollutvalg skal ivareta gjennomføring/evt. samordning av gjenstående forvaltningsrevisjoner fra begge de sammenslåtte kommunene, eventuelt at antallet justeres i forhold hva kommunen er fakturert for i 2020.

Kontrollutvalget har på vegne av kommunestyret en lovpålagt plikt til å påse at revisjonsordningen fungerer forsvarlig. Dette innebærer videre at kontrollutvalget plikter å rapportere til kommunestyret dersom utvalget ser mangler som stiller denne forsvarligheten i tvil, og kontrollutvalget selv ikke har myndighet til å fatte tiltak for å få rettet opp dette forhold.

Kommunestyrene i Kvalsund og «gamle» Hammerfest kommuner har gitt kontrollutvalget fullmakt til å gjøre endringer i plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020 dersom utvalget finner dette nødvendig. Sekretariatet legger til grunn at denne fullmakten også er videreført til kontrollutvalget i nye Hammerfest kommune.

Sekretariatet legger videre til grunn at denne fullmakten gjelder eventuelle omprioriteringer i rekkefølge, eller endre prosjektplan innenfor det vedtatte antall.

Kontrollutvalget har dermed ikke myndighet til på selvstendig grunnlag å redusere antall forvaltningsrevisjoner i kommunestyrets vedtatte plan. Dette må i tilfelle legges frem for kommunestyret til avgjørelse.

På bakgrunn av saksopplysningene og sekretariatets vurderinger legger sekretariatet med dette frem sin tilrådning til kontrollutvalget.

Tilrådning:

1. Kontrollutvalget viser til brev fra Vefik IKS datert 15.04.20 hvor det med henvisning til «gamle» Hammerfest kommunes plan forvaltningsrevisjon 2017-2020 meddeles om redusert leveranse av to forvaltningsrevisjoner i planperioden. Det sies i brevet ingenting i forhold til tilsvarende plan for Kvalsund kommune, hvor det ved kommunesammenslåingen gjenstår leveranse av rapport på to oppstartede forvaltningsrevisjoner med tillegg av to forvaltningsrevisjoner som ikke er vedtatt oppstartet pr. dato. Den siste av disse forvaltningsrevisjonene er av kontrollutvalget i Kvalsund allerede vedtatt gjennomført som tilleggsprosjekt i nye Hammerfest kommune i forbindelse med planperioden 2017-2020.
2. Kontrollutvalget ser med bekymring på manglende leveranser av forvaltningsrevisjoner, og lang leveringstid. Kontrollutvalget er bekymret for konsekvensene dette medfører for kontrollutvalgets ivaretagelse av sitt lovpålagte påseansvar overfor forvaltningen.

Med revisjonens melding må kontrollutvalget også konstatere at oppstart av nye forvaltningsrevisjoner er lite hensiktsmessig, med mindre det finnes andre løsninger for leveranse som ligger utenfor kontrollutvalgets myndighet å ta stilling til.

3. Kontrollutvalget vedtar følgende henvendelse til kommunestyret:

Kontrollutvalget viser til vedlagte brev fra Vefik IKS datert 15.04.20 med melding om at selskapet ikke ser det som realistisk å levere de gjenstående to forvaltningsrevisjonene i «gamle» Hammerfest kommunes plan for forvaltningsrevisjon i planperioden 2017 – 2020.

Kontrollutvalget viser i tillegg til at det for Kvalsund kommune gjenstår leveranse av rapport for to oppstartede forvaltningsrevisjoner med tillegg av to forvaltningsrevisjoner som ved kommunesammenslåingen ikke var oppstartet.

Kontrollutvalget ser med bekymring på manglende leveranser av forvaltningsrevisjoner, og uforholdsmessig lang leveringstid. Kontrollutvalget i de respektive to kommunene har derav ikke vært i stand til å ivareta påseansvaret overfor forvaltningen, samt gjennomføring av vedtatte plan for forvaltningsrevisjon på en tilfredsstillende måte.

Meldingen fra Vefik IKS innebærer, dersom ikke andre løsninger finnes, at to av planens fem forvaltningsrevisjoner hva gjelder «gamle» Hammerfest kommune ikke blir gjennomført i planperioden. I tillegg vil kontrollutvalget bemerke at det gjenstår leveranse av tilsammen fire forvaltningsrevisjoner tilhørende Kvalsund kommunes plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020. Kontrollutvalget kan ikke si seg tilfreds med en slik situasjon.

Nye oppstartsvedtak er i denne situasjonen lite hensiktsmessig så lenge revisjonen ikke ser seg i stand til å gjennomføre undersøkelsen.

I lys av utvalgets lovpålagte påseansvar henvender kontrollutvalget seg til kommunestyret som overordnet ansvarlig kontrollmyndighet.

Kontrollutvalget anmoder kommunestyret om å gjøre nødvendige grep og fatte en beslutning på hva som skal gjøres med de gjenstående forvaltningsrevisjoner i planperioden.